



**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 8 czerwca 2021 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o prokuraturze, ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 406)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest określenie trybu zarządzania sumami depozytowymi uzyskanymi w związku z postępowaniami prowadzonymi lub nadzorowanymi w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury lub bieżącym funkcjonowaniem tych jednostek, w tym sumami pochodzącymi z dokonanych zabezpieczeń majątkowych oraz wpłat poręczeń majątkowych, w celu wyeliminowania ryzyka ewentualnych nieprawidłowości oraz ujednolicenia praktyki w tym zakresie.

Osiągnięcie wskazanego wyżej celu wymaga wprowadzenia zmian w:

- 1) ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze;
- 2) ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- 3) ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy;
- 4) ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych;
- 5) ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W ustawie – Prawo o prokuraturze dodaje się art. 53a, który reguluje materię dotyczącą gromadzenia sum depozytowych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury na rachunkach depozytowych, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przyznając kompetencje do dysponowania tymi rachunkami właściwym kierownikom powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Z zakresu

proponowanej regulacji wyłącza się środki płatnicze, które w związku z prowadzonymi postępowaniami karnymi należy zachować w oryginale, jako stanowiące dowód rzeczowy.

W ustawie – Kodeks karny wykonawczy dodaje się art. 27b stanowiący, że środki pieniężne podlegające zabezpieczeniu majątkowemu lub pochodzące z podlegającego zabezpieczeniu mienia przechowuje się na rachunkach depozytowych Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wprowadza się zmiany mające na celu ujednoczenie regulacji tej ustawy dotyczących miejsca przechowywania środków pieniężnych podlegających zabezpieczeniu majątkowemu na podstawie postanowienia sądu lub prokuratora. Ponadto do art. 166l tej ustawy dodano § 2 określający, że prokurator nie ponosi kosztów wykonania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym.

W ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych zmienia się art. 31a § 1 pkt 6 stanowiąc, że dyrektor sądu dysponuje rachunkami depozytowymi Ministra Finansów, o których mowa w art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyłączeniem rachunków, na których zostały zdeponowane sumy depozytowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, z zastrzeżeniem przepisu ust. 2 ww. art. 83a.

W ustawie o finansach publicznych zmienia się art. 83a, w którym wskazuje się, że Minister Finansów otwiera w Banku Gospodarstwa Krajowego rachunki bankowe, na których są przechowywane sumy depozytowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. Ponadto, mając na uwadze, że w toku postępowań przygotowawczych zabezpieczane zostają również środki pieniężne w walutach obcych (np. jako dowód rzeczowy, czy przedmiot zabezpieczenia majątkowego) i, że w tej samej walucie są one przekazywane do depozytów sądowych, w celu wyeliminowania istniejącej w tym zakresie dotychczas luki prawnej, w art. 83a zmienianej ustawy dodaje się ust. 1a–1d określające: waluty, w jakich prowadzone są rachunki depozytowe Ministra Finansów, sposób dokonywania wpłat gotówkowych i bezgotówkowych na rachunki depozytowe Ministra Finansów w walutach innych aniżeli te, w których rachunki te są prowadzone, waluty, w których dokonywane są wypłaty z rachunków depozytowych Ministra Finansów.

Proponowany art. 6 zawiera przepisy przejściowe związane z wejściem w życie ustawy, a art. 7 określa termin wejścia w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem przepisów art. 6 ust. 4–6, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy wpłynął do Sejmu jako przedłożenie rządowe w dniu 12 kwietnia 2021 r. (druk sejmowy nr 1086).

W dniu 14 kwietnia 2021 r. projekt ustawy został skierowany do pierwszego czytania na posiedzeniu Sejmu.

W dniu 19 maja 2021 r. projekt ustawy został skierowany do Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Komisja Finansów Publicznych oraz Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, po rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 20 maja 2021 r., przyjęły projekt i wniosły o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 1117).

Drugie czytanie projektu ustawy odbyło się na 30. posiedzeniu Sejmu w dniu 20 maja 2021 r. W tym samym dniu Sejm uchwalił ustawę. Za jej przyjęciem głosowało 284 posłów, przy 1 głosie wstrzymującym się i 171 głosach przeciw.

III. Uwagi szczegółowe

1. Tytuł ustawy – ogólne określenie przedmiotu ustawy, w części odwołującej się do ustawy o finansach publicznych, jest zredagowane niezgodnie z wymogami § 96 ust. 1 i 2 Zasad techniki prawodawczej (ZTP). Opiniowana ustawa zmienia 5 ustaw. Ustawę – Prawo o prokuraturze będącą (na co wskazuje tytuł ustawy, zakres regulacji art. 1 oraz informacje zamieszczone w uzasadnieniu do projektu ustawy) podstawową ustawą nowelizowaną oraz cztery pozostałe ustawy, których zmiana jest konsekwencją zmian dokonywanych w ustawie – Prawo o prokuraturze. Zasady redagowania tytułu ustawy nowelizującej przy zmienianiu kilku ustaw określają postanowienia § 96 ust. 1 i 2 ZTP. Zgodnie z nimi regułą jest, że w tytule ustawy nowelizującej wymienia się tytuł każdej zmienianej ustawy (§ 96 ust. 1). Jeżeli natomiast wymienienie w tytule ustawy nowelizującej tytułów wszystkich zmienianych ustaw powodowałoby, że byłby on rażąco długi, **można wyjątkowo** sformułować go przy użyciu zwrotu „ustawa o zmianie ustaw ...” i ogólnie podać ich wspólny przedmiot albo „ustawa o zmianie ustawy ... (tytuł ustawy) oraz niektórych innych ustaw”, **wymieniając tylko tytuł podstawowej ustawy nowelizowanej** (§ 96 ust. 2). Żaden z wyżej wskazanych wzorców nie został zastosowany w tytule opiniowanej ustawy. W związku z tym, proponuje się:

- 1) z omawianej części tytułu ustawy skreślić wyrazy „ , ustawy o finansach publicznych”;
- 2) art. 2 oznaczyć jako art. 5a, zgodnie z kolejnością, w jakiej zmieniane ustawy zostały uchwalone.

Propozycja poprawek:

ogólne określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie: „o zmianie ustawy – Prawo o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw”;

dotychczasowy art. 2 oznacza się jako art. 5a.

2. Art. 3 pkt 1 lit. b – proponowany art. 165 § 2a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji jest niespójny z pozostałymi przepisami rozdziału 2a zmienianej ustawy (np. art. 166d, art. 166e, art. 166j § 2, art. 166n) w sposobie odwoływania się do postanowienia o zabezpieczeniu wydanym przez prokuratora lub sąd, zarówno jeżeli chodzi o nazwę samego postanowienia, jaki i wskazanie kolejności podmiotów, które je wydają. Mianowicie art. 165 § 2a odnosi się do „**postanowienia sądu lub prokuratora**”, natomiast pozostałe przepisy rozdziału 2 do „**postanowienia o zabezpieczeniu wydanego przez prokuratora lub sąd**”. Mając więc na uwadze wytyczne § 10 ZTP (do oznaczenia jednakowych pojęć używa się jednakowych określeń) proponuje się, aby art. 165 § 2a odnosił się do „postanowienia o zabezpieczeniu wydanego przez prokuratora lub sąd”.

Propozycja poprawki:

w art. 3 w pkt 1 w lit. b, w § 2a wyrazy „postanowienia sądu lub prokuratora” zastępuje się wyrazami „postanowienia o zabezpieczeniu wydanego przez prokuratora lub sąd”.

3. Art. 3 pkt 1 lit. b – proponowany art. 165 § 2a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji jest niespójny z przepisami art. 53a § 2 i 3 ustawy – Prawo o prokuraturze oraz art. 31a § 1 pkt 6 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie dotyczącym podmiotów uprawnionych (właściwych) do dysponowania rachunkami depozytowymi Ministra Finansów. Proponowany przepis stanowi bowiem, że rachunki te znajdują się w **dyspozycji** odpowiednio **właściwego sądu albo właściwej powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury**, przepisy art. 53a § 2 i 3 ustawy – Prawo o prokuraturze oraz art. 31a § 1 pkt 6 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych określają natomiast, że rachunkami tymi dysponują **właściwi kierownicy**

(prokuratorzy) powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, a w przypadku depozytu sądowego – **dyrektor sądu**. W związku z tym w art. 165 § 2a proponuje się określić podmioty uprawnione (właściwe) do dysponowania rachunkami depozytowymi Ministra Finansów zgodnie z art. 53a § 2 i 3 ustawy – Prawo o prokuraturze oraz art. 31a § 1 pkt 6 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, z tym że w przypadku przyjęcia poprawki proponowanej w uwadze nr 2 w pierwszej kolejności należy wskazać jako podmiot uprawniony (właściwy) właściwego kierownika powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury.

Propozycja poprawki:

w art. 3 w pkt 1 w lit. b, w § 2a wyrazy „właściwego sądu albo właściwej powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury” zastępuje się wyrazami „właściwego dyrektora sądu albo właściwego kierownika powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury”

albo – w przypadku przyjęcia poprawki proponowanej w uwadze nr 2

w art. 3 w pkt 1 w lit. b, w § 2a wyrazy „właściwego sądu albo właściwej powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury” zastępuje się wyrazami „właściwego kierownika powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury albo właściwego dyrektora sądu”.

Sławomir Szczepański

Główny legislator